అస్త్రం
జె.యు.బి.వి.ప్రసాద్

పిల్లలున్నారు జాగ్రత్త

అనేకానేక విషయాల మరో కోణంపై సెటైర్ విమర్శనాస్త్రం

చాలా మంది తల్లితండ్రులకు పిల్లలతో ఎలా ప్రవర్తించాలో, వాళ్ళని ఎలా పెంచాలో, వాళ్ళకి ఎటువంటి విలువలు నేర్పించాలో సరిగా తెలియదు. మనం ఎంత కరెక్టుగా ప్రవర్తిస్తున్నామని మనం అనుకున్నా, ఫలితాలు వేరేలా వుండడంతో, మన నమ్మకాల మీద మనకే అనుమానం వస్తుంది. అయితే పిల్లల మీద సంఘ ప్రభావం చాలా ఎక్కువగా వుంటుందనీ, వాళ్ళ వయసు పెరిగే కొద్దీ ఆ ప్రభావం వాళ్ళ మీద పెరుగుతూ వుంటుందనీ చాలా మందికి అర్థం కాదు.

తల్లింతండ్రులు పిల్లలకి ఎటువంటి 'విలువలు' నేర్పిస్తారు? ఎప్పుడూ తాము నమ్మే 'విలువల'నే నేర్పిస్తారు. కొన్ని విషయాల్లో మారుతున్న కాలంతో పాటు తమ 'విలువలు' కూడా మారుతున్నాయని అర్థం చేసుకోక, చుట్టూ వున్న వాళ్ళు మారినా సరే, తాము మారక, అవే విలువల్ని అంటి పెట్టుకుని, అవే తమ పిల్లలపై రుద్దుతారు. ఇవి కలకాలం నిలవవు చాలా కేసుల్లో. ప్రపంచంలో వున్న కొత్త భావాలు పిల్లలకి ఇవ్వాలి, తమ భావాలు ఎలా వున్నా. ఎటొచ్చీ తమ భావాలు చెడ్డవి కాకుండా చూసుకోవాలి. "ఎవరు నిర్ణయిస్తారూ మంచినీ, చెడునూ" అని అంటారా? ఎవరికి వారే, లోకాన్ని చదువుతూ, తమ చైతన్యంతో నిర్ణయించుకోవాలి.

ఇంకొన్ని కేసుల్లో తల్లితండ్రులు తాము నమ్మే "విలువల్ని" తమ పిల్లలకి సరిగా ఇవ్వలేకపోతారు. ఎందుకంటే దానికి సరిపడే జ్ఞానం వారి దగ్గర లేకపోవడం వల్ల. వాళ్ళు 'విలువలు' నేర్చుకుంటున్నప్పుడు, వారికి రాని ప్రశ్నలు, వాళ్ళ పిల్లల కొస్తాయని వూహించరు. వచ్చినప్పుడైనా తాము నమ్మిన 'విలువలు' గురించి జ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకోకుండా, వున్న జ్ఞానంతోనే సంతృప్తి పడి వుంటారు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో పిల్లలు, తమ తల్లితండ్రులకేమీ తెలియదని అర్థం చేసుకుని, బైట నించీ వచ్చే జ్ఞానానికి లొంగిపోతారు, అది తప్పైనా, ఒప్పైనా. కాబట్టి తల్లితండ్రులు తమ జ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకుంటూ, అదే తమ పిల్లలకి నేర్పుకోవాలి. సాధారణంగా తల్లితండ్రులు తాము అన్నీ నేర్చేసుకున్నామనీ, నేర్చుకోవడానికి ఇంకేమీ లేదనీ, వున్నదంతా పిల్లలకి నేర్పడమేననీ, మిగిలిన కాలం అంతా సుఖాలతో ఎంజాయ్ చెయ్యడమేననీ భ్రమిస్తూ వుంటారు. భ్రమలు తొందరలోనే పటాపంచలైపోతూ వుంటాయి. ముఖ్యంగా తాము నమ్మిన విలువల గురించి ఎప్పుడూ కొత్త కొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటూ వుండాలి.

కొన్ని కేసుల్లో ఇంకా విచిత్రం. తల్లితండ్రులు పిల్లలకి ఒక 'విలువ'ని నేర్పుతారు. అయితే అజ్ఞానం వల్లో, తెలివితక్కువదనం వల్లో, నిర్లక్ష్యం వల్లో, అమాయకత్వం వల్లో తాము సరిగా పాటించరు. పిల్లలు తల్లితండ్రులని చాలా సునిశితంగా పరిశీలిస్తారని తల్లితండ్రులకి సరిగా తెలియదు. అందువల్ల పిల్లల సమక్షంలోనే అవాకులూ, చవాకులూ మాట్లాడుతారు. పిల్లలు అవే నేర్చుకుంటారు. "మేమెప్పుడు ఈ తప్పుడు విలువలు పిల్లలకి నేర్పేమా" అని తలలు కొట్టుకుంటారు తల్లితండ్రులు. అది తమ అజ్ఞానం అని గ్రహించుకోరు.

అంటే తల్లితండ్రులు తమ పిల్లలని తమ భావాలకి అనుగుణంగా పెంచాలంటే, తాము కొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటూ, పాత తప్పుడు విషయాల్ని వదిలేస్తూ, పిల్లల సమక్షంలో ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకుని మాట్లాడుతూ, చుట్టూ వున్న సంఘ వాతావరణంతో నిరంతర సమరం సాగిస్తూ వుండాలి.

ఇప్పుడు కొన్ని అనుభవాలని పరిశీలిద్దాం.

*   *   *   *   *

రామారావుకి పిల్లాడిని భయభక్తులతో పెంచడం ఇష్టం. తను తన తండ్రిని "నాన్నగారూ" అని పిలిచినట్టే తన కొడుకు చేత "నాన్నగారండీ" అని పిలిపించుకుంటాడు.

నాలుగేళ్ళ తేజకి అంత పెద్ద పదం నోరు తిరక్క, "నానండీ" అని పిలిచేవాడు. "మీరు" అని మాత్రం తప్పకుండా అనేట్టు చూసుకున్నాడా తండ్రి. ఈ పద్ధతుల్లో రామారావు భార్య సుమకి అభ్యంతరాలేవీ లేవు. దాంతో గొడవ లేకుండా పోయింది. సుమ కూడా ఎక్కువమంది లాగే భర్తని "ఏమండీ" అనీ, "మీరు" అనీ పిలిచేది. రామారావు ఆ పిలుపులకి మురుసుకుంటూ వుంటాడు.

తేజకి ఆరేళ్ళ వయసులో ఆ కుటుంబం అమెరికా వచ్చేసింది. వచ్చిన రెండేళ్ళకి చుట్టూ వున్న తెలుగు కుటుంబాల్నీ, ఆ ఇళ్ళల్లో వున్న పిల్లల్నీ గమనించాడు తేజ. ఎవరూ తమలా లేరని గ్రహించుకున్నాడు.

ఒక రోజు తండ్రిని అడిగాడు ఆశగా.

"నానండీ! నా ఫ్రెండ్సు నన్ను వెక్కిరిస్తున్నారు. వాళ్ళు నన్నస్తమనూ, 'నానండీ" అని పిలుస్తున్నారు. నేను కూడా మిమ్మల్ని 'నువ్వు' అని అంటాను అందరిలాగా. సరేనా?" అని.

రామారావుకి కోపం వచ్చేసింది.

"అస్తమానూ ఆ పిల్లలతో తిరగొద్దన్నానా, లేదా? నువ్వుత్త జడ్డి వెధవ్వి. నన్ను 'నువ్వు' అని అంటే చంపేస్తాను. 'మీరు' అనే అనాలి" అని అన్నాడు గట్టిగా.

ఎనిమిదేళ్ళ తేజ తండ్రి కోపానికి హడలిపోయాడు. ఆ విషయం మళ్ళీ కల్లోకి కూడా రాకుండా మర్చిపోయాడు. ఆ సంఘటన చూసిన తల్లి కూడా ఏమీ అనలేదు. ఆవిడ కూడా తన తండ్రిని "మీరు" అనే అంటుంది మరి ఇప్పటికీ.

అలా ఇంకో ఎనిమిదేళ్ళు కాలచక్రం లోకి జారుకున్నాయి. ఏవేవో సంఘటనలు జరగడం, రామారావూ, సుమల మధ్య ఘర్షణలు జరగడం చాలాసార్లు అయింది.

అలాంటి ఘర్షణల్లో, ఒకసారి సుమ అనుకోకుండా ఆవేశంలో "నువ్వు" అంది భర్తని.

అంతే! ఆ భ ర్త వుగ్రుడైపోయాడు.

"అదేం పిలుపు? అదేం మర్యాద? ఇదేనా నిన్ను మీ వాళ్ళు పెంచిన పద్ధతి? భర్తని "నువ్వు" అనడం ఏం మర్యాద? ఇంకేం? ఇకనించీ 'ఒం..కొ..' అనీ, 'ముం..కొ..' అనీ పిలు. పిల్లలు కూడా అవే నేర్చుకుంటారు. ఇలాంటి దరిద్రగొట్టు పద్ధతులు ఇంటా, వంటా లేవు మా వంశంలో. అన్నీ దరిద్రగొట్టు బుద్ధులూ, దౌర్భాగ్య పెంపకాలూ!" అని తిట్టిన తిట్లే తిరిగి తిరిగి తిట్టాడు.

సుమ బిక్కమొహం వేసుకుని, కళ్ళనీళ్ళు కుక్కుకుని మౌనంగా వుండిపోయింది.

అక్కడే వున్న తేజ వూరుకోలేకపోయాడు.

"తప్పేముంది నానండీ, అమ్మ మిమ్మల్ని "నువ్వు" అంటే? ఈ దేశంలో అందరూ అలాగే చనువుగా వుంటారు కదా? మీరు చాలాసార్లు అమ్మని 'అదీ', 'ఇదీ' అని అన్నారు. అమ్మ మాత్రం 'నువ్వు' అంటే భరించలేకపోతున్నారు. అసలు మీరు పెరిగిన పద్ధతులే సరికావేమో చూసుకోండీ ఒకసారి. ఎంతకాలం మమ్మల్ని భయపెట్టి, మీ కంట్రోల్లో వుంచుకుంటారూ?" అని గట్టిగా ప్రశ్నించాడు.

తన కన్నా పొడుగ్గా, బలంగా వున్న పదహారేళ్ళ కొడుకు, అలా ఎదురు తిరిగి జవాబు చెప్పడంతో, తల తిరిగి, ఏం అనాలో తెలియక, అప్పటికి మాత్రం అలాగే చూస్తూ వుండిపోయాడు రామారావు.

* * * * *

ఆ సంఘటనలో తండ్రి పెత్తనం బాగా కనబడుతోంది. ఎన్నో కుటుంబాల్లో పురుష పెత్తనం వున్నా, భార్యల చేత భర్తలు 'మీరు' అని పిలిపించుకుంటున్నా, పిల్లల విషయంలో మాత్రం ఆ నిబంధనలు సడలించారు. నిజానికి ఈ ఒక్క కుటుంబాన్ని తప్ప, తండ్రిని "మీరు" అనే వేరే కుటుంబాన్ని అమెరికాలో నేను చూడలేదు. దీనర్థం అలాంటి కుటుంబాలు అసలు లేవని కాదు. ఎక్కువగా లేవని మాత్రమే.

చిన్న వయసులో భయపెట్టి లొంగదీసినా, వయసొచ్చాక ఆ భయం నిలవదని అర్థం కాలేదు రామారావుకి. ప్రేమాభిమానాలతో కాకుండా, భయంతో తమకిష్టమైనవి పిల్లల మీద రుద్దాలని చూస్తే, వాటి కోనాడు కాలదోషం పడుతుంది. పిల్లల ముందర దోషిలా నిలబడాల్సి వస్తుంది. పెద్దవాళ్ళు సరిగా వున్నా, సంఘ ప్రభావం వల్ల పిల్లలు తప్పుగా ప్రవర్తించే విషయాలు వేరు. మారిన సమాజంతో పాటు తమ విలువని మార్చుకోకపోతే, పిల్లలు సంఘ పరిణామాన్ని గమనించి పెద్దలకి ఎదురు తిరుగుతారు.

* * * * *

కృష్ణ మంచి మనిషి. స్నేహితులకి సాయంగా వుంటాడు. ఇంట్లో తల్లితండ్రులకి ఇష్టం లేకపోయినా, వాళ్ళ నెదిరించి తన కిష్టమైన అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. తర్వాత కాలంలో ఆ తల్లితండ్రులు కూడా రాజీ పడ్డారు. కొన్నాళ్ళకి కొడుకు పుట్టడం, ఆ తరవాత ఇంకో నాలుగేళ్ళకి అమెరికా రావడం జరిగాయి.

కృష్ణా, అతని భార్య రంజనీ దేముడిపై గట్టి నమ్మకం కలవారు. పిల్లాడికి కూడా అవే నమ్మకాలు నేర్పారు చాలా సహజంగా. ఆ పిల్లాడు తల్లితండ్రులతో గుళ్ళు తిరిగాడు. పూజలు చేశాడు. పార్టీల కెళ్ళాడు. ఆధునిక వసతులన్నీ అనుభవించాడు. ఆ క్రమంలో బుర్రలో ప్రశ్న లుదయించడం మొదలు పెట్టాయి.

పాపం, తల్లితండ్రులకి చిన్నప్పటి నించీ అలవాటయిన మత విషయాలూ, వాటి పద్ధతులూ తప్ప ఏమీ తెలియవు. ఇష్టమైన గట్టి భక్తి మాత్రం వుంది. ఒక్క పుస్తకం చదవలేదు. సినిమాలూ, టీవీలూ, గ్రటా ద్వారా తెలిసిన పురాణ కథలు తప్ప ఏమీ తెలియవు, చాలా మందికి మల్లే. తమకు తెలిసిన అరకొర విజ్ఞానంతో పిల్లాడికి కూడా భక్తి పుట్టించాలని ప్రయత్నించారు.

పిల్లాడి పేరు శ్రీకర్. వాణ్ణి బాల విహార్‌లో చేర్చారు. అర్థం చెప్పకుండా శ్లోకాలు కంఠస్తం పట్టించేవారు. చిట్టీ, పొట్టీ రామాయణ, భారత కథలను నేర్పించేవారు అక్కడ. తమ కిష్టమైన సంస్కృతిని పిల్లాడికి అందించినందుకు తల్లితండ్రులు సంతోషంగా వున్నారు. శ్రీకర్ తన తల్లితండ్రులకు అన్నీ తెలుసు అని అనుకుంటాడు.

ఒకరోజు పదేళ్ళ శ్రీకర్ స్కూలు నించీ ఇంటికి విసురుగా వచ్చాడు.

"ఏమైందిరా కన్నా స్కూల్లో? ఎందుకలా చిరాగ్గా వున్నావూ?" అని ప్రేమగా అడిగింది రంజని.

"అమ్మా! శ్రీరాముడి అక్క పేరేమిటీ?" అని సీరియస్‌గా శ్రీకర్ అడిగాడు తల్లిని.

"ఏమిటీ? శ్రీరాముడికి అక్క వుందా? నీకెవరు చెప్పారూ? నాకు తెలిసి శ్రీరాముడికి ముగ్గురు తమ్ముళ్ళు తప్ప అక్క లేదు. ఎందుకలా అడుగుతున్నావూ?" అని ఆరాగా అడిగింది తల్లి.

"మా స్కూల్లో ఓ పిల్లాడున్నాడు. వాడికి దేముడంటే నమ్మకం లేదంట. వాళ్ళ నాన్న వాడికి అలా నేర్పాడుట. నేను శ్రీరాముడి గురించి మాట్లాడితే, 'నీకు రాముడి అక్క పేరే తెలియదు, నువ్వేంటి రాముడి గురించి మాట్లాడేది?" అని నన్ను వెక్కిరించాడు. నాకు సిగ్గేసింది. మీరెందుకు నాకు ఆ కథ చెప్పలేదూ?" అని నిలదీసి అడిగాడు శ్రీకర్.

"బావుందిరా! ఆ కథలన్నీ మాకేం తెలుసు? రాముడిని భక్తిగా పూజించడమే మాకు తెలుసు. మేమూ పుస్తకాలు చదవలేదు" అంది రంజని తనని తాను సమర్థించుకుంటూ.

శ్రీకర్ తల్లి వేపు నమ్మలేనట్టు చూశాడు. అంతలో కృష్ణ ఇంటికి చేరాడు.

"ఏమిట్రా సీరియస్ చర్చ?" అని అడిగాడు నవ్వుతూ.

రంజని జరిగింది చెప్పుకొచ్చింది.

"అవునా? రాముడికో అక్క వుందని కూడా తెలియదు నాకు. పూజ చేసుకోవడమే తెలుసు చిన్నప్పటి నించీ!" అని ఆశ్చర్యపోయాడు కృష్ణ.

అన్నీ తల్లితండ్రులకి తెలుసన్న నమ్మకం సడలిపోయింది శ్రీకర్‌కి. తల్లితండ్రులని మతానికి సంబంధించిన ఏ విషయం ప్రశ్నించినా, "నువ్వు చిన్న పిల్లాడివి. ఇప్పుడు అర్థం కాదు. పెద్దయ్యాక అన్నీ తెలుస్తాయి" అని అనేవాళ్ళు. దానర్థం వాళ్ళకి ఎక్కువగా ఏమీ తెలియదనీ, వాళ్ళు పుస్తకాలు ఏమీ చదవలేదనీ అర్థం అయింది శ్రీకర్‌కి. సంగ్దిగ్ధ భావం బుర్రలోకి దూసుకెళ్ళింది.

కొన్నేళ్ళకి శ్రీకర్‌ని ఒక క్రిస్టియన్ హైస్కూలో చేర్చారు. ఆ స్కూలుకి బాగా చదువు చెబుతారని పేరు. అందుకే పెద్ద ఇష్టం లేకపోయినా, ఆ స్కూల్లో చేర్చారు. స్కూల్లో క్రిస్టియన్ మతాన్ని ఒక సబ్జెక్టుగా బోధించేవారు. బైబిల్ స్టడీ గ్రూపులు వుండేవి ఆ స్కూల్లో. ఎవరిని ఏ ప్రశ్న వేసినా వివరంగా, వాళ్ళ నమ్మకాలతో జవాబిచ్చేవారు. శ్రీకర్‌కి వేరే ప్రపంచపు తలుపులు తెరుచుకున్నట్టయ్యాయి.

పన్నెండో క్లాసు కొచ్చేసరికి శ్రీకర్ పూర్తిగా మారిపోయాడు.

"నేను హిందువుని కాను ఇకనించీ! నేను క్రిస్టియన్ అయ్యాను. నాకు హిందూ మతం మీద నమ్మకం లేదు. విజ్ఞానం కూడా లేదు. ఇక నించీ నేను హిందూ మత తంతులు చెయ్యను" అని డిక్లేర్ చేశాడు ఇంట్లో.

తల్లితండ్రులు హతాశులయ్యారు. కొడుక్కి ఎంతో చెప్పి చూశారు. ఎంతకీ వినకపోవడంతో, "పోనీలే! కనీసం ఏదో ఒక దేముడిని నమ్ముతున్నాడు. పూర్తిగా నాస్తికుడవ్వ లేదు, నయం" అని సర్దిపెట్టుకున్నారు.

అయితే ఆ క్రిస్టియన్ స్కూలు మీద విద్వేషం పెంచుకున్నారు. ఆ స్కూలు వల్లే తమ పిల్లాడు అలా చెడిపోయాడని వాళ్ళ నమ్మకం. అందుకని రెండో పిల్లాడిని ఏదో మామూలు పబ్లిక్ స్కూలుకి పంపడానికి సిద్ధమయ్యారు గానీ, ఆ క్రిస్టియన్ ప్రైవేటు స్కూలుకి మాత్రం పంపలేదు.

* * * * *

ఆ సంఘటనలో మనకి ఏం కనబడుతోంది? ఆ తల్లితండ్రులకి తమ నమ్మకాలకి సంబంధించిన విషయాలు పూర్తిగా తెలియవు అని. "రాముడి అక్క" అనేది ఒక చిన్న వుదాహరణ మాత్రమే. అనేక విషయాలు తెలియవు. పిల్లాడు అడుగుతుంటే, జవాబులు చెప్పలేక పోయేవారు. పిల్లాడికి ప్రశ్నలు బుర్రలో వుదయించకపోతే, అతనూ తన తల్లితండ్రుల్లా పెరిగేవాడే. తల్లితండ్రులు ఏమీ పుస్తకాలు చదవరు. ఏవో సినిమా బొమ్మలు చూసి, ఆ కబుర్లు చదవడం తప్ప. మహా అయితే అక్కడా, ఇక్కడా రాజకీయాలు చదవడం. దాంతో తమకి లేని జ్ఞానం (తప్పో, ఒప్పో) తమ పిల్లాడికి అందివ్వలేకపోయారు. తమ తప్పు తాము తెలుసుకోలేకపోయారు. ఆ లోగా వేరే మతం వాళ్ళు ఆ పిల్లాడికి తమ జ్ఞానాన్ని (తప్పో, ఒప్పో) అందజేయడంతో, పిల్లాడు కాస్తా మతం మార్చేసుకున్నాడు. ఒక తప్పులోంచి ఇంకో తప్పులోకి దుంకడమే ఇది. దానికి కారణం ఆ తల్లితండ్రుల అజ్ఞానమే. నిజమైన జ్ఞానం వుంటే, వాళ్ళు ఏ మతాన్నీ నమ్మి వుండేవాళ్ళు కాదు. అది వేరే సంగతి. తమ జ్ఞానాన్ని పెంచుకోకపోతే, దానికి బాధ్యులు తల్లితండ్రులే.

* * * * *

ఆ మధ్య కాలంలో ఏదో హైకింగ్‌లో ఒక ఎనిమిదేళ్ళ అమ్మాయిని కలిశాను. ఆ అమ్మాయి పేరు అంజలి అందాం. హైకింగ్ దార్లో ఒక చోట ఆ అమ్మాయి ఆగిపోయి వుంది.

"ఏమ్మా? ఏమన్నా ప్రోబ్లం వచ్చిందా?" అని నవ్వుతూ ఇంగ్లీషులో అడిగాను.

"నాకు తెలుగొచ్చు! నాతో తెలుగులో మాట్లాడొచ్చు" అంది అంజలి కాస్త తిప్పుకుంటూ.

అంత చిన్న పిల్ల అలా అంటే, నాకు నవ్వొచ్చింది.

"సరే! నీకు తెలుగొచ్చని నాకు తెలియదులే. నీతో తెలుగులోనే మాట్లాడుతాలే!" అనంటూ అంజలితో కబుర్లు చెబుతూ హైకింగు చెయ్యసాగాను.

దార్లో ఇంకో అమ్మాయి సింధు కలిసింది. ఆ అమ్మాయి కూడా తెలుగులో మాట్లాడసాగింది. చక్కగా తెలుగులో మాట్లాడుతున్న ఆ చిన్న పిల్లలిద్దర్నీ చూస్తే చాలా ముచ్చటేసింది.

ముగ్గురం మంచి ఆకలి మీదున్నాం. ఎప్పుడు హైకింగ్ అయిపోతుందా, ఇంటికెళ్ళి తిండి తినొచ్చా అని నకనకలాడి పోతున్నాం.

"నాకైతే మంచి చీజ్ బర్గర్ తినాలనుంది బాబూ!" అంది అంజలి ఆశగా.

"మొదట్లో చీజ్ బర్గర్ అంటే చీజ్‌తో చేస్తారని అనుకునేవాడిని. అందులో మీట్ వుంటుందని తర్వాత తెలిసింది" అన్నాను నవ్వుతూ.

"మీట్? నేను మీట్ తినను బాబూ" అంది సింధు మొహం కాస్త చిట్లించుకుని.

"ఏం? మీరు బ్రాహ్మలా?" అని అడిగింది అంజలి చటుక్కున.

తెల్లబోయాను. అమెరికాలో అంత చిన్న పిల్ల, కులం గురించి అలా అడుగుతుందని వూహించని నేను ఆశ్చర్యపోయాను.

"అవును, మేం బ్రాహ్మలం" అంది సింధు.

ఇంక వూరుకోలేకపోయాను.

"ఇంత చిన్న వయసులోనే నీకు కులాల గురించి ఎలా తెలుసు? ఎవరు మాట్లాడుతారు ఇలా ఇక్కడ? ఎక్కడ నేర్చుకున్నావు ఈ మాటలు?" అనడిగాను ఆశక్తిగా.

"మా అమ్మా,నాన్నల దగ్గర నేర్చుకున్నాను ఈ మాటలు. వాళ్ళెప్పుడూ అలాంటివి మాట్లాడుతూ వుంటారు. అందుకే నాకన్నీ తెలుసు" అంది అంజలి గడుసుగా.

రెండు చేతుల్తో నోర్మూసుకున్నాను.

ఇంకొన్నాళ్ళకి ఎనిమిదో క్లాసు చదివే ఇంకో తెలుగబ్బాయి రవి వచ్చాడు నా దగ్గరకి ఏదో చెప్పించుకోవడానికి. ఏవో మాటల్లో అడిగాను అతని హాబీలు ఏమిటని. అతను ఏదో తెలుగు ఆర్గనైజేషను ప్రోగ్రాంలో పార్టిసిపేట్ చేస్తున్నాడుట. అదంటే అతనికి ఇష్టమని చెప్పుకున్నాడు.

టీవీ ముందర టైం వేస్టు చేసుకునే కన్నా, ఇలాంటివి నయం అని నా వుద్దేశ్యం.

"అయితే నాకు ఒక కంప్లైంటుంది ఆ ప్రోగ్రాం కండక్టు చేసేవాళ్ళ మీద" అన్నాడు రవి.

"ఏమిటది నాయనా?" అనడిగాను కుతూహలంగా.

"ప్రోగ్రాం రోజున వాళ్ళు చికెన్ పెట్టరు. అన్నీ బ్రాహ్మణ వంటకాలే పెడతారు. అవంటే నాకిష్టమే గానీ, చికెన్ పెట్టరని నాకు దిగులు" అన్నాడు కాస్త దిగులుగా రవి.

నాకు నవ్వాగలేదు.

"అవి బ్రాహ్మణ వంటకాలని నీకెలా తెలుసూ? వాటి మొహం మీద రాసి వుంటుందా, అలా?" అని నవ్వుతూ అడిగాను.

అమెరికా తెలుగు పిల్లలకి కులాల గురించి బాగా తెలుసని నాకు ఎప్పుడో అర్థం అయిపోయింది. అందుకే బొత్తిగా ఆశ్చర్యం వేయలేదు.

"ఎప్పుడూ మామిడికాయ పప్పూ, గుత్తొంకాయ కూరా, ఆవకాయా, గోంగూర పచ్చడీ పెడుతూ వుంటే, తెలియదా ఏంటీ?" అన్నాడు రవి సరదాగా.

"అదేం మాటా? ఆ పదార్థాలు బ్రాహ్మలు మాత్రమే తింటారా యేమిటీ? అయినా నీకా కంప్లైంటుంటే, ఆ ప్రోగ్రాం నిర్వహించే వాళ్ళకి చికెన్ పెట్టమని ఎందుకు చెప్పలేదూ? అనడిగాను నవ్వుతూ.

"అక్కర్లేదు. నాకు తెలుసు ఆ విషయాలు"

"ఎలా?"

"మా అమ్మా,నాన్నా మాట్టాడుకుంటారు అలాంటి విషయాలు. కాబటి నాక్కూడా తెలుసవి"

"ఏంటబ్బా అవి?"

"మొదటి కారణం, ఆ ప్రోగ్రాం లో వాళ్ళందరూ బ్రాహ్మలు. అందుకని చికెన్ పెట్టరు. వంటలు చేసేది వైశ్య మనిషి అయినా, చికెన్ మాత్రం వుండదు. రెండవ కారణం ప్రోగ్రాం ఎప్పుడూ శనివారం వుంటుంది. మేమెప్పుడూ శనివారం చికెన్ తినం. వినాయక చవితికి పూజ చేశాక ఆ విగ్రహం ఇంట్లో వున్న తొమ్మిది రోజులూ చికెన్ తినం. ప్రోగ్రాం ఆదివారం పెట్టినా కూడా వాళ్ళు చికెన్ పెట్టరు. అప్పుడప్పుడు ప్రోగ్రాం గుళ్ళో చేస్తారు. అందుకని చికెన్ పెట్టరు. అయినా ముఖ్య కారణం వాళ్ళు బ్రాహ్మలు కావటం వల్లే. నాకు తెలుసు."

ఈసారి కూడా పెద్దగా ఆశ్చర్యం కలగలేదు నాకు.

"పోనీ, మరా విషయమే వాళ్ళతో అనలేకపోయావా? నీకోసం చికెన్ వేరేగా పెట్టేవారేమో!" అని తమాషాగా అన్నాను.

"ఇంకా నయం. ఇలాంటి మాటలు బయట మాట్టాడితే మా అమ్మా,నాన్నా చంపేస్తారు. ఏదో మీతో కాబట్టి, రహస్యంగా చెబుతున్నాను. మీరెక్కడా అనకండేం!" అని అన్నాడు రవి.

బండి బాగా దారి తప్పుతోందని అర్థం చేసుకుని, మాట మార్చేశాను.

మీరు నమ్మరని తెలిసినా, నిజం చెప్పాలి కాబట్టి చెబుతున్నాను. పై సంభాషణ, యధాతథంగా అచ్చ తెలుగులో జరిగింది. ఎనిమిదో క్లాసు కుర్రాడు అట్టాంటి తెలుగు మాట్టాడంటే అది, తల్లితండ్రులా, చుట్టూ వున్న వాళ్ళా చలవే మరి.

కానీ కులాల చెత్త పిల్లాడిలో నింపుతున్నామని తల్లితండ్రులు గమనించలేక పోతున్నారు. పిల్లల సమక్షంలో ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకుని ప్రవర్తించకపోతే, వాళ్ళ ప్రవర్తనలోని తప్పుడు విషయాలు పిల్లలు కూడా నేర్చుకుంటారు.

ఇలాగే చాలా విషయాల్లో తల్లితండ్రులు చాలా కఠినంగా వుండటం, పిల్లలు రహస్యంగా తల్లితండ్రుల వెనకాల ఆ పనులు చెయ్యడం చాలా బాగా తెలుసు నాకు. తల్లితండ్రులకు మాత్రం ఏమీ తెలియవు. కొంప మీదకి ఏదీ రానంత వరకూ వాళ్ళకి సమస్య లేదు. వచ్చినపుడు చూసుకుందాం అనుకుంటారు. చాలా కేసుల్లో ఆ విషయాలు ఎప్పటికీ బయటికి రావు. దాంతో తల్లితండ్రులు తమ పిల్లలు మాణిక్యాలని మురిసిపోతారు. కానీ ఆ చెత్త విషయాల ప్రభావం మిగిలిన వాటి మీద ఎలా పడుతుందో అర్థం చేసుకునే తెలివీ, టైం రెండూ లేవు తల్లితండ్రులకు.

'ఏదన్నా పాట పాడండర్రా' అని పిల్లనడిగితే, 'నీకోసం ప్వాడీ ప్వాడీ చస్తానే' అనీ, 'ఓలమ్మీ, తిక్క రేగిందా' అనీ, 'నా వలపంతా నీకోసమే, నా సొగసంతా నీకోసమే' అనీ పాడే చిన్న పిల్లలు ఎంతమందో! 'యమదొంగ' లాంటి సినిమాలు వచ్చినరోజే పిల్లలతో చూసే తల్లితండ్రులెంతమందో! అది వారికి చాలా మామూలు విషయం. చిరంజీవి సినిమా మొదటి రోజు, హాలంతా బుక్ చేసుకుని వెళ్ళి, ఈలలు వేస్తూ, కాగితం ముక్కలు ఎగరేసే సంస్కృతిని ఎంతమంది తల్లితండ్రులు తమ పిల్లకి నేర్పుతున్నారో! పిల్లలకి 'మంచి విలువలు' అన్న మాటలే తెలియవసలు. పెద్దాళ్ళకి తెలిసేడిస్తేగా!